





SZÖVEG –
SZÁM KATI

SOROZAT –
KÉPMÁS

KÉP –
EMMER LÁSZLÓ

A TIÉD CSAK AZ MARAD, AMIT MÁSOKNAK ADSZ

A zene a hivatása, de a maga öröme több kétkezi szakmát is kitanult – nem csupán a *Jézus és... (a mesterségek)* sorozat kedvéért –, aztán a teológiát is elvégezte saját épülésére. Lenyűgöz ez a folyamatos keresés, és az, hogy emellett semmit nem tagad meg a múltjából. Minden, ami megtörtént vele, végleg a személyiségébe van írva, várva a folytatást, a kiteljesedést – ahogy a különböző időszakokban készült tetoválások a karján. **Mező Misi**vel beszélgettem.

- ♦ – Minden, amit megélünk, alakítja a jellemünket. Az ember tesz jó dolgokat, rossz dolgokat, valamit megbán, valamit ünnepel. Ha ezek kimaradtak volna, akkor nem ez a Mező Misi nézne vissza rád. Próbálok jelen lenni abban, ami most én vagyok, és abból megmutatni a legjobbat. És ez a jelen lenni nem összekeverendő azzal, hogy megfelelni. Igaz, hogy folyamatos keresésben vagyok, és minden érdekel. Aztán van, amit idővel a hátam mögé dobok, mert ha van egy sikerélményem, az néha már elég is, de amibe belefogok, azt próbálok a legjobb minőségben csinálni.

– A zenészsakmában mit jelent számodra a sikerélmény?

– Amit megálmodtunk, azt megéltük, elértük. Amit lehetett itt, Magyarországon, kimaoltunk a Magna Cum Laudéval. Soha nem gondoltuk, hogy világsztár zenekar leszünk. Titokban érzi az ember, meddig juthat el önerőből. Aztán rájön az évek alatt, hogy a saját magába vetett hit beszűkíti, és igazából csak az Istenbe vetett hit vihet tovább. Ez olyan, mint mikor befogsz két lovat, a lovak mennének előre a saját elképzelésük és erejük szerint, de ott ül valaki a bakon, a kezében a hajtszár, és ezéért tudsz eljutni a célig. Én egy nagyon vehemens ember voltam. A zenekarban is sok vita volt abból, hogy máshogy képzelek dolgokat, százötven fokon izzom, míg a másik esetleg csak hetven fokon. Rá kell jönnöm, hogy nem vagyunk egyformák, nem egyformán élünk meg dolgokat, nem egyformán gondolkozunk, akár nem egyforma értékrend szerint élünk...



A SZÜLŐSZEREPET MENET KÖZBEN TANULJA AZ EMBER

– Ez volt az oka annak, hogy egy évig külön voltatok?

– Nem, az ok az az volt, hogy családottságot éltem meg, mert a zenésztársaim nem álltak ki mellettem. Volt akkor egy menedzserünk, aki a túlsúlyomra fogta a sikertelenséget, amit a zenekarral kapcsolatban éreztem. Nem akartam egy olyan zenekarba tartozni, ahol ez számít. Kiléptem, de akkor már elindult velünk egy elég komoly menet, akkor forgattuk a Minden állomás klipünket, ami nagyon jól sikerült. Tudod, milyen rossz volt otthon ülni azt látni, hogy én már nem vagyok tagja ennek a zenekarnak? A klipet sokat játszották, kíváncságműsorokban kérték a dalt. Ez egy évig így ment. A zenekar is megsínylette, nem merték elmondani a kiadónak, hogy már nem vagyok a csapatban, ha jött egy tévé- vagy rádiószereplés, egy interjú, mindig kitaláltak valamit, hogy ne derüljön ki.

– És könnyen meg tudtál bocsátani?

– Igen. Egy év után Szabó Tibi gitáros-zeneszerző hívott, hogy számtalan próbálkozás után egyszerűen nem találja senkiben azt a bluest, ami bennem van, és nagyon szeretné, hogy visszamenjek. Mind a ketten elérzékenyültünk, áthívtam a dobozi pizzázóba, és visszamentem a zenekarba. Ezt is meg kellett élni, ez is fontos volt, hogy sok mindent tanuljunk. Nem jó, ha egy életúton csak pozitív dolgok vannak. Kellenek a mélységek, a kudarcok, a csalódások, a szenvedések, ezek erősítenek bennünket.

– Kötődsz a zenésztársaidhoz szakmailag, emberileg, de úgy tudom, ők nem feltétlenül gondolnak arra, hogy valaki ül a bakon...

– A Jóistenre gondolsz? Az az igazság, hogy az ő gyeplőjüket is fogja, csak ők nem tudják. Olykor nehéz folyamat az ember életében ezt elfogadni. Vagy nagyon mélyen kell lenned, vagy nagyon keresni kell Isten társaságát. Akik a környezetemben vannak, érző emberek. Nem véletlenül választja maga köré az ember azokat, akikkel jó

együtt zenélni, jó egy társaságban lenni. Ahogy öregszik az ember, egyre inkább azt érzi, hogy fölösleges köröktől mentesen szeretne élni, és olyan emberekkel körülvenni magát, akikkel valóban jó együtt. Számomra nehézség kiválasztani azokat, akik a barátaim. Egy ismert embernek vadidegenek is a barátaik akarnak lenni, de ha egy egyszerű asztalos lennék, kőműves vagy segédmunkás, akkor is kíváncsiak lennének a társaságomra, a világnézetemre, a gondolkodásomra? Emiatt nagyon sokáig komoly falat húztam magam köré. Egy-két ember volt csak mellettem. Aztán jött egy hatalmas megvilágosodás, hogy nem láthatok mindenki ellenében, az életnek nem a bezártságról, hanem arról a fajta nyitottságról kell szólnia, ami téged épít. Ettől szép az élet, hogy az emberben benne van a fejlődni akarás, hogy saját magának és a Jóistennek tetsző életet éljen.

– Zenészként ez mit jelent?

– Megélni szeretném a pillanatot. Sokáig úgy éltem az életemet, hogy ha csalódás ért vagy nagyon mélyen voltam, mindig a múltból táplálkoztam, visszamentem az időben, és előhúztam azokat a jó élményeket. A másik dimenzió, amiben éltem, a jövő volt. Terveztem a jövőt, hogy mit szeretnék megélni. De valahogy a jelen talaja mindig kicsúszott alólam, nem tartottam fontosnak. Akkor szembesültem ezzel, amikor már sikeres volt a zenekar, és jöttek a gyermekeim. A mai napig van bennem egy olyan rossz érzés, hogy a foglalkozásom miatt nagyon sokat vagyok úton, és a gyerekeimmel elmulasztott pillanatok nem fognak visszatérni még egyszer. Látni, hogy nő a gyereked, és nélküled nő...

– Mindannyiunknak meg kell húzni határokat, és legtöbbször utólag derül ki, hogy egy döntés jó volt-e. Ahogy sok interjúban említed, hogy rossz döntést hoztál édesanyád halálának estéjén, amikor nem látogattad meg, mert más programod volt.

– Az ember évekig hurcolja ezeket, még ha az eszével tudja is, hogy nem tud mindig jelen lenni a fontos pillanatokban. De azt gondolom, fejlődő tendenciát mutatok, régebben sokkal több mindent csináltam, bár lehet, hogy nem ilyen minőségben. Ma már szelektálok, azt vállalom el, ami épít, örömmel tölt el, minőségi. Ha nem így csinálnod, akkor felmorzsolódsz, és nem csak te sínyled meg. Ezért próbálok bölcs döntéseket hozni, hogy mi az, amit el kell vállalnom, el tudok vállalni. Az a fajta megfelelési kényszer már nincs bennem, hogy akkor az emberek mit gondolnak, akkor nem tudnék önazonos lenni.



– Amikor a múltból táplálkoztál, milyen megtartó emlékek segítettek?

– Annak ellenére, hogy 16 éves korom óta nem vagyok otthon, mert a saját lábamra akartam állni, a gyerekkorom fantasztikus volt, tele zenével. Utána jött a gimnáziumi zenekar, a *Három amigo*, az a pár év maga volt a mennyország, két nagyon jó barátommal egész nap zenéltünk. Jó visszagondolni arra is, hogy volt lehetőségem fantasztikus zenészekkel zenélni, ahol megtanultam a szakmát, a La bomba zenekarban Hevesi Imrének köszönhetően... vagy Skorka Zolinak, Tímár Tominak, Antovszki Tominak, Oláh Csabinak, Molnár Tomikának.

– Ezek akkor mind a zenéhez kötődnek?

– Igen, azt hiszem, azokra a pillanatokra jó visszagondolni, amelyeknek valahogy köze van hozzá... például a Gyergyószentmiklósi Szent Anna otthonban, amikor a gyerekek egy kis helyiségben egy ütött-kopott, rossz minőségű gitárral elkezdtek dicsőítő dalokat játszani a zenekarnak hálaképpen – ott ültünk, és mindenki simogatta az arcát, morzsolta a könnyeit.

– Amikor Gyergyószentmiklóson megláttad kapálni Csaba testvér egyik otthonának gyerekeit, bekanyarodtál megkérdezni, mire van szükségük, és addig nem nyugodtál, míg egy kamionba össze nem pakoltad a hűtőtől kezdve az élelmiszerig, amit kértek. Ez valószínűleg nem két percig tartott. Kicsit be is szippantott?

– Valóban nagyon be tudja szippantani az embert, hogy én ezt meg tudom tenni, mert igazából nekem jó, ha adhatok másoknak, érted? Ilyen értelemben önzőség, és minden emberben benne van a hajlandóság, hogy jót tegyen, erről szentül meg vagyok győződve. Valakiben úgy, hogy fölsegíti az idős nénit a villamosra, valakiben úgy, hogy időt szán a másokra. A tiéd csak az marad, amit másoknak adsz, mert tovább tudod vinni az életedben azt az érzelmi katarzist, amit megéltél. Ugyanakkor, mivel a környezetem tudja, hogy szociálisan érzékeny vagyok, ezért sokan megkeresnek, hogy segítsék, segítsék, segítsék. Egy idő után olyan szinten rányomja a bélyegét ez a mások keserősége az ember lelkére, hogy megfojtja. Meg kellett tanulnom, hogy nem lehet mások sorsa az én sorsom. Egyszerűen nem vehetem föl. Ezt egy nagyon kedves, gazdag barátomtól tanultam meg, aki hívó keresztény. Az ő nevéhez köthető a Tábita Ház. Mondom neki, hogy Laci, te hogy tudod feldolgozni, hogy bemegy egy család, és lehet, hogy kevesebben

mennek haza, mert meghal a gyermek. Azt mondta: nem az én sorsom, az az ő élete, tudomásul kellennem, hogy nekem az a feladatom, hogy az utolsó napjaiban, hetekben, hónapjaiban segítsek abban, hogy a családjával tudjon lenni az a gyerek, és méltóképp tudjon elmenni az életből.

– A tévében ment egy sorozatod, a bibliai mesterségekről Jézus és... címmel. Te magad is a kosárfonó és faműves szakmával indultál; amikor tudod, magad építed a házatokat, a fotózás közben is Emmer Lacit faggattad a lámpákról, szűrőkről. Hallom, hogy filmet is készítesz a fiadról. Honnan van ez a lankadatlan érdeklődésed más mesterségek iránt?

– Falun nőttem fel, a falusi ember rákényszerül, hogy bizonyos dolgokat megcsináljon. Igen, Szentendrén is nagyon sok munkafolyamatot én végeztem a házunkon. Betonozás, villanyszerelés, glettelés, hegesztés. Olyan jóleső érzés volt, amikor gletteltem az üres kétszintes házat, és énekeltem közben. Általában mindenki gyűlöli, mert monoton munka, de engem kikapcsol. És közben folyt a könnyem, az öröm és a hála könnyei, hogy a saját házamat csinálom, nem hitelből meg támogatásból, hanem keményen dolgoztunk, és volt egy célunk.

Nem messze tőlünk, a XVI. kerületben van egy vastelep. A Covid alatt betértem oda vasanyagért, és kiderült, hogy az ott dolgozó hölgy, a telep tulajdonosának a testvére, Magna Cum Laude-rajongó, és el sem akarta elhinni, hogy Mező Misi veszi ott a zártszelvényt. Nem engedte, hogy kifizessem, amit vettem, kellemetlen volt, hisz nem azért jöttem, hogy ingyen kapjak bármit. Aztán ismét akartam vasanyagot venni, gondoltam, inkább az ő zsebükbe fogom tenni a pénzt, de akkor sem engedték, hogy fizessek. Mondtam, hogy jó, akkor eljövök a vastelepre, és ledolgozom. Reggel fölkeltem fél 7-kor, felültem a kis biciklimre munkásruhában, átbicikliztem a telepre, és este ötig ott dolgoztam. Nekem ez ajándék volt, kicsit megtanulhattam a lakatosszakmát Kádár Janitól. Vagy például bicsgyűjtő vagyok, és van egy mester, akit nagyon tisztellek és szeretek, Kocsis Ferenc. Debrecenben él, a Fancsikatanyán. Gyűjtöttem a bicskáit, és szerettem volna meg tudni, hogy ezek a remekművek hogyan is készülnek. Elkezdtem nála készíteni egy bicskát, még nem készültem el, Budapestről Debrecenbe nem olyan egyszerű elutazni millió teendő mellett. Ha felépül Szentendrén a házunk, szeretnék benne egy műhelyt, ahol tudok barkácsolni.

– Te is szívesen osztod meg a te szakmai tudásodat másokkal, hiszen a tehetséggondozásban is részt veszel. Mi az, amit te tudsz adni a hátrányos helyzetű fiataloknak?

– A legtöbb, amit tud tenni az ember, hogy elmondja a jó és rossz tapasztalatait, hogy véleménye szerint milyen szabályrendszert kell felállítani és azokat betartani, ha valamit el akarsz érni. Aztán lehet, hogy ez másnak használhatatlan, mert más évszámot írunk. Igazából az a legjobb, ha őszintén kérdeznak, akkor tudod, mire kell választ keresned. Az biztos, hogy a zenéléshez kell egyfajta egészséges önbizalom: ha te nem hiszed el magadról, hogy jó vagy, akkor hogyan tudod elhitetni a közönséggel?

– Rád hatott fiatalként a hasonló bölcsesség?

– Én lettem volna a leghálásabb, ha van körülöttem valaki, aki lehet a példaképem. Szüksége van a gyerekeknek példaképre, és nem feltétlenül a szülői példaképre gondolok, persze az is fontos. Azért is vállaltam el a tehetségkutatást, mert szerettem megélni, hogy bábáskodhatok egy előadó, egy zenekar, egy produkció születésénél, nemcsak szavakban, hanem anyagi, eszközbeli támogatással is. Ha meglátok egy kissrácot egy nagyon rossz gitárral, neki ajándékozhatok egy több százezer forintot érő hangszer – nekem sok hangszerem van, és neki lehet, hogy ez olyan löketet ad, ami meghatározza az egész zenei életét. Ott volt például a Várkonyi Csibészek formáció, Ózd környéki kis cigánygyerekek, akik a nyomornegyedből jöttek, és nagyon tehetségesek. Egyszer egy régi, 1957-es Mauro Makaferi típusú gianlu gitáron játszottam, és egy Patrik nevű kissrác mondta, hogy hű, hát neki egy ilyen gitár az álma. Mondtam: tessék, legyen a tied, ajándék tőlem neked.

– A teológián misszió szakot végeztél. Miben több ez, mint mondjuk az a misszió, amit keresztényként mindenkinek jó lenne teljesítenie?

– Az egyik tanárom, Almási Mihály baptista teológus azzal kezdte, hogy szeretné, ha a teológiára bekerült emberek nyomnának egy delete gombot, és a sulí végén lenne egy saját hitvallásuk. Nem volt olyan célom, hogy másoknak szeretnék tanítani, mert nem tartom magam alkalmasnak erre. Magam miatt kezdtem bele, és olyan embereket ismerhettem meg, akik tudtak nekem tartalékot adni, sok fontos dologra világítottak rá, példát mutattak az Isten és ember közötti szoros kapcsolatáról. Volt, hogy föltem a kezem, és azt mondtam: „Istenem, nem tudom, hogy mi a célod ezzel, miért ülök én itt harminc akárhány évesen a padban

négy évig.” Meggyőződésemm volt, hogy nem fogom bírni ennyi minden meg gyerekek mellett. Zenekar, turnék, ráadásul pénteken és szombaton voltak az előadások... és mikor dolgozik egy zenész? Péntek, szombat, vasárnap. Sok esetben nem tudtam jelen lenni az előadásokon. Egy osztálytársam, Szabó Zoli, diktafonra vette, és így tudtam készülni.

– Mikor jött el a pillanat, amikor azt érezted, hogy az édesapád büszke rád?

– Édesapám kemény ember, nem tudja kimutatni az érzéseit, mint a férfiak többsége. Nagyon ritkán lehet hallani tőle érzelmes szöveget, de többször láttam, hogy valóban büszke rám. Mindig azt hangoztatja, hogy a hangomat tőle örökölttem.

– Látom a gyerekeid nevét is a karodon. Te olyan apa akarsz lenni, aki jobban kimutatja az érzelmeit?

– Olyan is vagyok. Sokszor már túl érzelmes is, ami nem biztos, hogy jó. Többször vagyok mondjuk engedékeny vagy megbocsájtó, ez mondjuk a gyereknevelésben nem mindig előny. A feleségem, aki pedagógus, jobban átlátja ennek a pszichológiáját, hogy miért kell ebben az időszakban bizonyos áldozatokat meghozni a gyerek érdekében. Én nem vagyok ennyire profi, ennyire tudatos. A világból érkező rengeteg impulzus bizonytalanná teszi a szülőt. Felnyitod az internetet, és az egyik ezt mondja, a másik azt mondja, meg akarsz felelni, de van egy hatalmas nagy káosz a fejedben. A szülőszerepet folyamatosan, menet közben tanulja az ember.

– Mit szólnál, ha 16 évesen szerencsét próbálnának, ahogy te is eljöttél otthonról?

– Hú... én nagyon óvó, féltő szülő vagyok. Arra kell terelgetni a sokszor burokban élő gyerekeket, hogy önállóak legyenek. Ezzel saját magamat is kritizálom természetesen, és dolgozom is ezen, mert még 44 évesen is sok mindenben annyira gyerek tud lenni az ember és annyira bizonytalan. És azt szeretné, hogy a gyermek ne legyen bizonytalan, jó döntései legyenek. Szeretném, hogy bármit is választanak hivatásnak, azt tényleg szívvel-lélekkel végezzék, és ne a pénz miatt. Sajnos, nagyon sok fiatalnál a motiváció nem az önmegvalósítás és a kiteljesedés, nem az örömforrás. Inkább egyfajta státuszszimbólum megszerzése, a könnyű megélhetésnek gondolt munka. Pedig Puskás sem azért húzta föl a stoplist, mert ebből meg akart élni, vagy szerette volna, hogy tíz- meg százezrek rajonganak ére, egyszerűen a foci volt az élete. ♦